

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 15.
17. haprł.

Lětnik 2.
1892.

Szerbiske njedželske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy šobotu w Šmolerjez knihicizhczerni w Budyschinje a šu tam dostacž ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Z u t r y.

1 Pěra 1, 3: „Šhwaleny budž Bóh a tón Wótz našeho Anjesa Jesom Šhrysta, kiž naš po šwojej wulkej šmilnošči i nowa porodžił je na žiwu nadžiju, pšches to horještacze Jesom Šhrysta wot mornych.“

To je wěšta, krašna jutrowna powjesč. Šchtó ju nam pšchipowjedži? Šchiman Pětr, japoschtol, kotryž šwojeho Anjesa šapřewšchi a pšches jeho šrudne pohladnjenje k hlubokemu roškaczu šbudženy bu wot njeho rjenje troštomany pšches pšchitašnju naštroženym žónškim datu, šo bychu Pětrej Anjesowe horještacze wošebje pomjedale, pšches to džiwnje šjewjenje na puczu do Gmauša, pšches wješeke 40 dnjowe hromadžebncze hač k Božemu špiczu. Teho dla móže Pětr nam i tajkej wěstosčju špěwacž wo wulkim jutrownym dohnczu. Wle mamy hišcže wjazn šwědkow. Či jědnaczo widžachu jeho šrijedža bjes šobu pšchi samkne-nych durjach a tydžen pošdžišcho i nimi šobu tež Domašč. Šo to njeběchu hlupi, lohrowěrzazn ludžo, šo špóšnaje i Domaščoweho dwělowanja: „Šeli šo ja w jeho rukomaj njewidžu hošdžaze bkušny a njetyšnu šwój poršt do hošdžaznch bkušnow a njepołożu šwoju ruku do jeho bofa, dha njebudu wěricž.“ Dale šwj. Pawoł wobšwědčži: „Potom je wón widženy wjazn dnyli wot pjecz stol bratrow na jene dobo, wot kotrychž hišcže wjele žiwnych je hač do dženšnišeho dnja, nětoši pač šu wušnyli. Najpošlesy pač po wščěch je wón tež wote mnje jako wot njeczafšneho poroda widženy.“ Běchu to šami šaklepjani šharjo? Wbo chzešch šo šthroblicž, tamnych mužow jako šjebanjow wob-

hladacž, kotsiž šu šwarjenje a hanjenje jaštwa a rjeczašn, šmjercž a martrarštwow šwólnošje wuštali, dokelž wostachu pšchi šwojim pšchewědčzenju: Šhrystuš je štanyl! W hač žyrkej Anjesowa budžišche woprawdže wobštacze mēla hač na te 1900 lět, hdy by na kzu šakožena byla? W hač njedžela, kotruž žyrkej je Jesuškoweho horještacža dla jako šwjatny džen wušafała, by šo ša wšchitkón šwět džen žohnowanja šezniła, hdy budžišche pač jebanštwow ju na město štarofakonšeho šabbata pošajilo pač jenož njerosum krotkowidžaznch rybakow a žlonikow ju pošwjećil a pšchekrašnil? Wly drje wěmy, šo ma Bóh šezěrpliwošč i bkušnymi a woczakowanje i bjesbóžnymi, ale šo dyrbjal i njepšcheměrnym žohnowanjom žyrkej křonowacž, kaž je wot přenjeje šwjatkownicžki šem činił hač na tutu jutrownicžku, hdy by wona i wopacžnym evangelionom šwět napjelniła, hdy by i njewěrnej jutrownej powjesčju čłowjekow šamylila — njech to wěri, šchtóž chze hanicž! njech to ša wěrne ma, šchtóž chze Boha přecz!

Šhrystuš je šawěščje štanyl! Teho dla „šhwaleny budž Bóh, tón Wótz našeho Anjesa Jesom Šhrysta, kiž je naš po šwojej wulkej šmilnošči i nowa porodžił na žiwu nadžiju pšches horještacze Jesom Šhrysta wot mornych. Džeczi šo porodžuja, a čłowške džeczi šu potom i nowa narodžene, hdyž šu šo Bože džeczi činile. Šako čłowške džeczi šmy rodženi k žiwjenju štarofče, kotraž šo pšchezo tyšchniwje prašcha, šhto nēt pšchindže? Šako Bože džeczi šmy i nowa narodženi k žiwjenju nadžije, kotraž šo pšchezo wješeli, šo tón Wótz Jesom Šhrysta a pšches njeho tež našch Wótz, kaž jutrownicžta wopokašuje, tež tu

najhlubšchu, najhuczišchu czmu nam rozjašni, so wón
prjedy hacž so teho dohladamy, najczęjšche kamjenje nam
wotwali, so tež w najwjetejšej srudobje nam jandželow
pšhipósczele i lutyj ewangelionom.

O najwješelsche,
O najšbóžnišche,
Hnady polnicžke jutry wy!
Šmjercž je w rowi,
Š Khrysta šmy štrowi:
Wješel, wješel so, zyrkej ty!

W Strašburku na našepjach,

abo

Wóh ma spoči dobre, człowjek husto džiwnie myšle.

Na šerbisi wot A. Skr.

„Mój Zano, dołho šy dyrbiat na šwoju Lejnu czafacz“, wona
dale praji, ale nětke je twój Handrij šašo t tebi pšchišchoł.
Dołho tracž njebudže, a twoja Lejna ša nim t tebi pónidže. Wona
wšchaf nješmédžišche prjedy i tuteho šwěta wunicz, hacž njebe wšcha
i wutrobu teho praweho nawoženju ša našche dušche šesnaša.
Nětke tu wona žana młódna holczka i róžicžatymaj licžkomaj
wjazy njeje, šajtaž tu něhdy bě, jako jej ty šwoje božnje prajesche,
jejnej wóczžy nejstej wjazy jafnej, kaž raišcha roža, a jejnej
czermjenej licžy stej jej wobłědnjštoj, stej wšchej šespadanej a
šmorsczenej, — „wšchitko czěło je jako trawa a wšchitka człowjeczka
krafnošč, kaž trawna kwětka. Trawa šwjadnje, kwětka wotpadnje,
hdyž Rnješowy duch šadunje“, — ale tam horka so ništo njebudže
ženicz a woženicz; tam je našch Rnješ Khrystuš wšchem wšcho.

Tam je to město jafne,	Tam šu te škote hašy,
Hdžež wěrjazy nuts du,	Tam kwap je jehnjeczka.
Serusalem, to krafne,	Tam nejšku žane czafy,
Hdžež wumóženi šu.	Tam bydli njemjesta,

ta twoja njemjesta, Rnježe Šesu, a šajta šym nětke tež ja šobu,
pól šta lět hižo šajta, ale te leta bėchu ša minje wšche čezže.

„Čzetka, luba čzetka“, Šanžta praji, wy šcže mi šabyka wafchu
wėž dale dopowjedacz! wupowjedaczje wšchaf mi hišczę, šaf je šo
se wšchem dale měto. (Šanžta bė była pšchi wšchem częczinym
powjedanju wšcha hnuta a bė dyrbiata druhdy wšcha i hłošom
šaplatnycz.)

Duž nětke stara Lejna šaf se španja wozucžo praji: „Šaj
wšchaf, haj, lube džęczo, — šaf je šo se wšchem dale měto?
Šlej — lėdy bėch šebi Šanowy list pšchęžitaša, duž stara Wórschla
runy pucz t nam dó jstwy pšchileczi: „Lejna, Lejna, pój rucže šobu
so mnu t nam, ale duzy, duzy, so nam našch Šurij prjedy nje-
wumrije. Hižo ša žyłu šymu njeje i nim wjele było, ale tónle
list je jecho nětke wšcheho docžinił. Njeprašchej šo mje dale wo
nicžo; wón cže da prošycz, hacž njechaša t njemu pšchincž, je-li
była tebi šamej twoja šbóžnosč luba. Duž jeno pój, pój, pšchetož
mi je, šaf čyžł nam wón duzy wumrjecž.“

Ša šo wo to njestarach, ššto budža wo wšy ludžo do wšcheho
teho rēcžęcz a prajicž. Ššto mi na tym leži, ššto ludžo rēcža,
hdyž čže šo tu nęcžejej dušchi šforo wšchej šacžnycz pod jejnej
częžu! Na męcžę džęch teho dla i nej šobu t Šuriej. Wón bė
wšchón šespadany, šajžyšč mřęjazy šu. „Wu tu wona?“ bė jecho
pręnje šłowczko, jako šo tam pšchi naju nutsšandženju dó jstwy
i šoja šbęže. „Džaf budž Bohu; so mnu na tónž šhwata. Pój
šem te mni, Lejna, pój, podaj mi twoju ruku! Ty šy jecho bóle
luboh' męša, dylłi ja. Ach, šaf mi to derje čžini, so móžu cže
ša ruku džęžęcz. Ach, mój šyno, mój luby šyno! Ach, woni
mi jecho bórny šatšela!“ šafle tam wón žašcžęšche, so bė šrudno,
na njecho pošłuchacz, „woni nimaja i nim žaneho šmilenja.
Wšchaf šo tež jecho nan šam njeje nad šwojim džęšču šmilił,
— haj, tróžy je mi wón pišaf, so čyžł jemu wodacz a jemu
wupomhacz, ale ja šym męł wutrobu, šaf šamjen twjerdu. A
nětke je se wšchem pošdže. Ty wšchaf wšcho to šama wěšč“,
praji wón dale i mjehłim hłošom, „wšcho to tebi i woczow widžu.
Ach, njewopušcz mje, praj mi, so mi mój šyn wšcho woda, so
šym jecho do hńęwa šehnał, praj mi to, a potom čžu cži wšcho
to węcicž.“

„Šurjo“, jemu ja wotmolwicz, „je-li šcže wafchemu šynej
žanu njeprawdę nacžinili, ščžincže nětke i pręnim, Bohom, wafchim
Rnješom, šwój męř. Wón, Wóh šam, je rēcžaf, a je namaj

šafle šłowo wuręcžaf, so je namaj wobęmaj, wam a mi, wšchę
šofcže pšchędręło. Šenož šrótk šhwilka je wam hišczę pšchimęjeno.
Ręcžę i pręnim i Bohom a wotmolwicz jemu!“

„Ach haj wšchaf, haj“, wón šawoša a wubęže a pošbęže
šwojej tšchępjetazej ruzy, „mi šo i prawdu štanje: te moje škote
bėchu mi lubšche, dylłi Wóh luby Rnješ. Wóžo Rnježe, budž mi
hrěšnikaj hnadny! Mój Wóžo, daj pšchęš Khrysta krej, so w šmjercži
so mnu derje stej. A njepšchidaj, so dyrbiata mojejo šynowa
krej na moju hrěšnu hłowu pšchincž, — ach wona pšchęczwo mi
woša a šóždy šamjen budže pšchęczwo mi šwęcžicž, tiž je i jecho
šrwju wotrowjenn. Ach, čyžł mi mój šyn wodacz, mi, šwojemu
šlafnemu nanej, šotremuž šo nětke wšcha wutroba šemi!“

„Tón wam męcžę woda, Šurjo, wón je šwoju pošutu
ščžinił, a šštož je šo woprawdže wupowčžil, tón je i wutrobu
wšchón mly a šmilny.“

„Še to wěřno? Ša čžu cži to węcicž, Lejna, hdyž mi ty
to šame prajicž. Ty žana šajta twjerda nejšy, šajtiž ja šym,
ale wěšč, šaf i człowjekom stej, tiž je šmilny šmyšłeny.“

„Šaj, Šurjo, tiž je šmilny šmyšłeny. Ššama šym hižo dołho
dyrbiata šobu ša to čžępicž, so bėch šo na wami a na Šanu
pšchęhrěšchita. Nětke stej mi woczı wotewrjenej, — je Wóh šomu
se šwojim Wóžim njewjedrom nuts do wutroby šadrył, šajti ma
potom šwoju wutrobu ša wšcho wušwęcłenu a wujafnjenu. Wóh
budž wbohemu Šanej hnadny, namaj paš šobu i nim.“

„Šamjen, i wutrobu šamjen“, praji na to Šurij; „ale ja
dyrbiu pošhwatacz, so móhl cži wšcho dopowjedacz, šštož čyžł
wam, doniž šym tu žywy, šowle na šwęcę hišczę dacz namjedžicž.“

„Šan čyžł mje rad hišczę junu wohładacz. Wón pišche, so
čyžł tola węcę ja hišczę junu t njemu pšchincž, — to paš šo
mi nětke wjazy njęžini. Še ičcže wam tu na šwęcę jenicžki
jedyn pucz dóncž. — Ššy ičcže tu pšchi mni, Lejna? — woczı
šaj mi hižo šajtej šłufej — šam ja wjož t njemu dóncž njemóžu.
— ale ty dyrbiš t njemu, ty. — Moje džęczo nješmę mi šafle
wumrjecž, so dyrbiata njewjedžicž, so je šo jecho nan wšcheho
wufaf, a so budžicže wón był šwojemu šynej rad šwoje žohno-
wanje t wšchemu dodał. Ššy mi wšcho doroshmika? Šan dyrbi
wjedžicž a widžicž, so je tu bješ namaj wobęmaj dobry pošoj a męř.“

(Šotracžowanje.)

Najrjeišcha hodžina twojejo žiwjenja.

Šo němšim wot D. Š.

W towarštwe šo namjet šajti, so dyrbi šóždy powjedacz,
šotra je ta najrjeišcha hodžina w jecho žiwjenju była. Tón namjet
bu wote wšchitkich rady pšchijaty. Šbožowny młody mandželški
dyrbišche šapoczęcz a dołheho pšchemyšłenja njetrjebašche. Wón
šwoju młodu mandželšku, i šotrež bęšche šafle malo dnjow ženjeny,
ša ruku pšchimnyšchi, jej i horzej lubošczu do woczow pošłada
a t nej praji: „Njej wěřno, to bęšche tón najrjeišchi džęř
w našchim žiwjenju, na šotrymž stej šo naju wutrobje namafaj?
Ša młoda mandželška i hłowu šwafche w šacžumanju šwojejo
šboža; prajicž wona nicžo njemóžęšche, pšchetož wona bęšche pšche-
hnuta. Šaf bęšchaj hižo dwaj i teho towarštwa na to wulke
praščenje wotmolwiloj.

Duž pšchindže nětke na macž wjele džęčzi, tež wo najrjeišchej
hodžinję jejneho žiwjenja powjedacz. „Ša bęch“, wona praji,
„pšchęd džęšacz lętami na šmjercž šhoro a šo bojach, so dyrbiu
šo wot muža a džęčzi džęlicž. O to bęšche žašofna myšł. Dny
dołho nimale žyłe bješ myšłow ležach. Duž hodžina pšchindže,
w šotrež ja, wotucžiwšchi i dołheho hłuboteho španja, lęšarja a
wšchitkich tych šwojich wokoło mojejo šoja stejwuhładach. A ja
šlyšchach lęšarja prajicž: „Wješęlcže šo, wona je wumóžena; móž
šhoroscže je šbožownje pšcheminjena.“ A jako nětke šlyšy radoščę
šo se wšchęch woczow ronicz widžach, — dža bęšche mi to naj-
rjeišcha hodžina mojejo žiwjenja.“

Njerady, šo šomdžo, šapoczja ščtyřczęzilętny muž powjedacz:
„Mi je jara cžežko, to wuprajicž, ale won tola dyrbi. Šafle
šštudenta bęch do hłuboteho šabludženja pšchijšchoł, so šo mi žyłe
njemóžne šdajche, so móhl šebi šašo lubošcz a dowęrenje mojeju
šaršcheju dohycz. Duž — to bęšche njedželu rano, jako w šwojej
jstwicžy šędžach — šacžuch šo na jene dobo wot šady wot czopšęju
rukow wopšchijaty. Wón bęšche mój nan a jako jemu do woczow
pošładnych, čžitach tam to wulke šłowo „wodate“. Šaj, to bęšche
najrjeišchi džęř, a wot teho cžafja šym hędny człowjek bycz ša-
poczaf.“

Biaty — kiz bėsche sa puczowanie w rjanach krajinach zyle sahorjeny — pomjedasche, tak je nēhdy w horach puczował. Duż je w taf mjenowanym czornym lēku (horu Schwarzwald) na horu pschischot a jako je na wjerscht pschischedschi se schtomow won stupit, je psched bobu riane schwaizarste alpy wot so khowazeho wjeczorneho klōnczka wobswēczone ležo wobladał. To je psche- hnujazy napohlad był, so mōže prajicz, so rjenischeje, swjatocznischeje hodżiny ani prjedy ani polbżischo mēt njeje. A dženka hi- schcze, hdyż bebi na to pomysłi, dyrbi so wobaracz, so jemu były do woczow njeprschindu.

Na to mējsche samožity pschepuz rēczech. „Sa dyrbiu“, wōn praji, „pomjedacz, schtoż drje kusť swētne klinczi. Hdyż bėsche wo- toło lēta bydomdžebacz hubjeny cjaś sa pschepuzow, też ja do naj- wjerscheje wustoscze pschindzech. Sa pucza njewidżach, tak bych so banferotta smynycz mōhł. A hacź runje so bjes pschestacza t Bohu wołach, so mi to tola wopravdže njemōżne sdałche, so mōhł mi pomhacz. A tola, jako bėsche nusa najwjeticha, so mi wot stareho dołżnika wjele pienjes, kotreż bēch hjo dawno sa shubjene mēt, sa- płaczi. Tak bēch sahowany psched strachom, mi brożazym. To bēsche najrjenischi džen mojego žiwjenja. A wot teho czaśa ja, njech drusy Boha saprēwaju, do wodżenja Bożeho wērju.“

Stara knjeni bē hischcze wysche. Wona bēsche jara khorowata a dofelż na woczci czerpjesche, bēsche so do rōżta bynula, hdyż jej swētło wobczęznoscze czinicź njemōżesche. Wona bēsche w swojej czichosczi, pscheczelnimosczi a sczerplimosczi wot wschittich wyboży wazena a czesczena. Jako jej nētfo prajachu, so dyrbi swōj naj- rjenischi džen mjenowacz, wona jara proschesche, so chzyli jej to spuschczicz. Jako pať pschego sašo prajachu: „Wty so prjedy njerossenidžem, doniż nam luba czetka wupomjedala njeje“, wona i czichim a khtnym hłōsom praji: „Najrjenischi džen w mojim žiwjenju bēsche tōn, na kotrymż buch po dołhim bēdženju a swi- nimym dwēlowanju teho wēsta, so mam swōżnika, kiz mje wēcźnje njewopuszcziz. Wōn bēsche tōn džen, kiz je wschitte posdżishe dny, też samo te najczężiche dny czēlneho czerpjenja, mi porjenischit; wōn je tōn džen, i kotrehoż mi też swōżna wēcźnoscź seřhadza.“

Hacz bu to czi drusy w tym tchowstwie sroymili abo hacź bu i hłowu tschapti, to ja njewēm. Ale schto dha ty myślischi wo tym, luby czitarjo? Rosymisch tej starej czężko pruhowanej a tola taf sbożownej žonje? Rosymisch to sam se swojeho na- shonjenja? — Sa mōžu prajicz, so też ja wo tajkich rjanach dnjach pomjedacz wēm, kaź tamni mużojo a žony, kotreż prjedy teje czetki mjenowachu najrjenishe dny swojeho žiwjenja. A taf mōhł lōdny wo rjanach hodżinach swojeho žiwjenja rēczech. Ale tola wschitte hromadže ani i daloka so temu dnjej njerunaja, hdyż twoju wutrobu prēni frōcz njebjeske swētło rośswētli: „Tesuś je twōj swōżnik a psches njeho by ty dżeczō Boże.“ Wjele, schtoż tebe sbożowneho czinjiesche, je saschło. Wjele, schtoż cze nēhdy sahorjesche, je so tebi dawno hjo jako njedospolne šjewiśo, twoju duschu wo- pravdže sbożownu czinicź. Ale w tymaj kłowczkoma: „Mōj swōżnik“ duscha pschego i nowa możimi. S krōtka w tej wēstosczi, so by psches Tesom Khrysta dżeczō Boże, leži žōrko wscheho sboża.

(Stōnczenje pschichodnje.

Rośhlad w naschim czaśu.

Khēžorstwowy kanzler hrabia Caprivi chze so hnydom po jutrach t woczerstwenju swojeje psches politiske dżēto a hnēwanje jara spschimnjeneje strowoscze do Karlowych kupjelow podacz. Wjele nominarjow njepschestawa tufacz, so so do swojeho sa- stojnstwa sašo njewrōczi.

W Hannoverškej je hoborski wohen na 2800 jutrom klōschtrisch a gmejnischi holow janiczil.

25 lētny sa stojnski jubilej swjeczitaj dwaj duchownaj pruskeje Łużizy runje dženka na jutrowniczy, mjenujzy t. superintendenta Ruring Wojerowski a t. farar Stange Rychnwaldski. Pscheyemy jimaj Boże žohnowanie t tutemu waznemu swjedzenjej!

Se Slepcho. Po dołhej sczerplimje snjeżenej khorosczi wumrije tudny 7. haprleje rano 1/27 w wērje do swojeho swōżnika nasch luby, wjele saśluzenny knjes farar Eduard Julius Wjelan w starobie 75 lēt, i kotrychż bēsche wjetichu połoju w tudomnym duchownym sa stojnstwie pscheywał. Sańdżenu pōndżelu popōdnju w 3 hodżinach bē jeho czężne khowanje. S daloka a schērofa bēchu jeho pscheczēljo, wuczerjo, sa stojnszy bratśja (kotrychż 14 liczachmy) a wośadni so seřchli. Też knjes krajny radżiczel (Landrat) i Lucke Rōśborkski bē pschijel. Jako sa stupjer delnoj- lużischi Sserbow bē t. farar Teschnar Ridżanski a jako sa stupjer

sařstich Sserbow a na dobo też Macżizy Sserbskeje bē knjes myślischi seminarsti wuczer Fiedler i Budyschina pschitomny. Naschcź, w kotrymż njeboćiczki nētfo po dołhej prózy a schimwde wotpoczujē, bē i wēnzami a rychelemi kraśnje wupyscheny. Rjadom (ordenom) so žanyh sa nim njenjesesche, ale rjenishe snamjo czescze bē tōn lawrenzowy wēnz i czērwjeno-mōdro-bēłymaj bantomaj (w šerbstich barbach), kotryż bē wot swērnich pscheczelow spożčeny t hłowam kaschcza pschibity. Rjane też bēchu wschelake wobswēczenja wulkeje czężnosczē, spravnosczē, wopornimoscze a saśluzbnoscze, kotruż wschelazy duchowni rēcźnizy nad wuśnjenym wuśbēhowachu. W tutej myśli rēczechtaj knjes superintendent Wendt a t. superintendent Richter i Benzig (prjedy w Jablonzu) w domach. Potom so wultotny czah do žyrtwje hibałche. Ssobustawy wojerishego towarisťwa, wschitzy do dołhich mōdrych kusnjow i bēłymi wobrubkami a doł- hich schkōrnjow jenaf a wopravdže jara schkowanie sdrasčeni, njebechu kaschcź, sławna Sslepjanisťa hudźba (muřika) psichasche prjedy a po wobēmaj bokomaj haśy stejachu wojeriszy towarischojo w schpalērje. W žyrtwi, kotraź bēsche wot žarowazych wscha psche- pjelnjena, djerżesche najprjedy spomjedny wōtż teho njeboćiczkeho, farar Schmelow Hornewski, nēmiste czēlne prēdowanie na saśožku kłowom psalma 42, 12, w kotrymż wōn pomischittomnu šrudobu, wschelake prōzowanja a bēdženja teho semrjeteho (wośebje w na- stupanju šerbstkeje macżernej rēcze) a tōn Bohu sa wscho winojty dżaf rospominasche. Potom mējsche farar Hencźka Wochożanski wołtarnu rēcź po Šebrejskich 13, 7, w kotreż wośebje Wjelanowe dołholētne kłuzenje w Sslepjanisťej wośadže wopisajo wośadnych t dżafnemu wopomnjenju a t swērnemu czinjenju po jeho wucźbje wubudžowasche. Wontach na kērchowje mējsche farar Rāda-Muża- kowski hischcze krōtku rēcź a modlitwu a i požohnowanjom t. superintendenty so žyła swjatocznoscź wobsanłny. Stōncźnje hischcze t. seminarsti myślischi wuczer Fiedler wopomnjenisťe kopjento wot pschedbydstwa a wubjerka Macżizy Sserbskeje pośwjećene rośdželi, kotreż njech so tym wjele wotebjerjam nascheho „Womhaj Bōh“ w Sslepjanisťej wośadže tudny t nawjedzenju dawa:

Schto po wschēch Sserbach i bolosnosczu shonja,
Schto šrudoba so jima wutrobom?
Ach, sašo jedyn i naschich wōtczinzow,
Nasch sławny Wjelan, swōj bēh czaśny skonja.

Wōn, kiz je swēru Sserbstwo hajit, množit,
Lud šerbsti wutrobicze schittował
A dusche i czerstwej wodu napojaf,
Wōn nētť je t rjenischim so honam škożit.

Lud šerbsti pať pschi Teso marach płała
A temu sa wscho dżēto wōtczinsťe
Dženś na row sczele palmy czescze, dżafa.

Njech Wōn nētť prochnje, njech spi wōtżow španje,
Njech kamjeri rowny sam so rośmjele:
Tu w Sserbach Wjelan w czesczi sawořtanje!

Prośch w Tesuśownym mjenje!

Nasch njebjeski Wōczęż je tyśaz krōcz swōlniwischi dawacz, hacź my bracz, hotowischi wuśłyschecz hacź my prośhecź. Wōn žyly džen hlada a pośłucha, hacź my swojej ruzy njesthnyjem, jej t njemu njewupschestrjem a swoje sdychnjenje t njemu nje- pōsczelem. Teso wōtżowisťa wutroba so se žedženjom pali, so mōhła so wotewricź wschēm, kotsiz so t njemu wołaju. — Wēro wschaf je, nēlotry prośy a niczo njedozpije. Tola schtoż w Tesu- ſowym mjenje prośy, t. r. w jeho smysle, po myślach swjateho Wōczenascha, schtoż so pschede wschēm do Tesuśoweje krowē a a prawdosczē sawali, tōn mōže nēsthy bycz, so Bōh jeho wuśłyschi. Pschetoż wōn swōj lud njelastorezi a swoje herbstwo njewopuszcziz. — W starej Grichisťej bēsche nēhdy sławny wōjnski wōdžer, i mjenom Thennistofles, žiw. Tōn samy bu pať wot swōjich sawisťnych krajanow do nusy a hubjensťwa sahnaty a njewjedžesche, hdy dyrbi so wobrocicz, hacź jeno t kralej Aldmetej w Berřisťej. Dofelż pať bēsche tutōn kral jeho wuprajeny njepscheczēl a wōn to najhōrsche wot njeho woczakowacz dyrbiesche, wōn na dworje kraloweho bynta šhrabny, jeho na swojej ruzy wsa, i nim t temu kralej dżēsche a dżēsche: „Kralo Aldmecze, w mjenje tuteho dżēsčza, kotreż ty taf jara lubujesch, ja wo twoju hnadu prośchu. Tuteho twojeho bynta dla wsmi mje pod swōj schtit.“ S tym wōn teho kralowu twjerdu wutrobu hnujesche taf, so wōn jeho wuśłyscha a jemu

ſwój ſchit pſchilubi. — Runje taſ tež my, kiž my do ſyna Božeho wěrimy a w jeho kraleſtwje jemu ſlužimy, w jeho mjenje toždy czaſ pſchiſtup t temu kralej wiſchitlich kralow doſtanjemy a ſmėmy ſtajnje teje dobreje wěſteje nadžije bycz: wón chze, wón móže a budže naſ wuſklyſhecč Jeſuſa dla, kaſ ſmy tutu wětoſcz hižo taſ huſto ſebi wuſpėwali w rjanym thėrluſchu:

„Ja throble proſchu w Rhrysta mjenje,
Kiž t twojej prawizy mje ſaſtupi;
A budu wuſklyſchany rjenje,
Œhtož proſchu w duchu a we wėrnoſczi!“

—M—

Na jutrowny ſwjedžen.

Mój troſcht Jeſuſ Rhrystuſ je,
Wiſcheſ njeſo ja žimy budu;
Wiſchetož wón ſam do ſmjercze
Džėche ſa mnje, ſacžku thudu,
S tym mje wumoh ſe ſmjercze
A mi doby žimjenje.

Mje nėt bojoſcz njeſtroži,
Wón je knjeſ na ſmjerczi pobyl.
Je, hdyž ſteju we wėri,
A žimjenju mi pramo dobył.
Njech ſud, ſmjercz, thy hrėchow mſda
Hroža, mje wiſchaf njeſtroža.

Džaf budž Bohu! ja tež wėm,
So mój ſbóžnik ſtany ſ rowa;
A ſwojej czeſczi budže wiſchėm
Žimjenje dacž naſcha hlowa.
Œbóžny budu junu ja,
Wiđžecž jaſnoſcz wot Boha.

Jeſu! tebe ſapſchimnu,
So wiſcheſ wėru dobyčž móžu
A pſchi mojim ſtónčenju
Njeſpju ležo w hrėſchnym ložu.
Wėcznje wumrje, ſchtož chze ſpacž
A we hrėchach ſawoſtačž.

Knježe, ſjenocž ſo mnu ſo,
Kaž bratr. Twoje wozimjenje
A ſchtož by ty czerpił wiſcho,
Da mi móž a woſchewjenje.
Na tebi ſo wjeſelu!
Twój bym a twój woſtanu!

+ Wječžorna modlitwa.

W Barlinje w ſymje 1885 wječžor poſdže jedyn ſtudenta w ſwojej iſtwje ſedžėche. Wiſchelaſe myſle jeho wutrobu hnuiachu, wón beſche na univerſitu pſchiſchoł a pſchego hiſchcže beſche njemėſty, kaſte powoľanje dyrbeſche ſebi wuſwolicz. Starſchey w dalokoſczi, woſebje jeho pobožna macž, ſebi pſchejeſchtaj, ſo by na duchownſtwo ſtudował. Wėra paſ do ſłowa ſwjateho piſma beſche w nim na njemėſte pſchiſchla a duchownſtwo ſo jemu teho dla njepſchihódbne ſdaſche. Œmėdžishe, móžeſche wón pſchecze ſwojeju ſtarſcheyu dopielnicž? Nėkotiſi jeho pſchecželow radžachu taſ, druſy hinaſ. W ſwojim njemėrje wón t woľnej ſtupi, jo wotewrio, cžiſty czerſtwny powėtr do ſo ſrėbajo won do nožy a horje t hwėſdam ſhladuje. To pohladnienie do teho wuľkothego njeſja jeho duſchu ſ nutrnocžu a thwalbu napjelni, jeho ružy ſo ſtyſnjetej a wón — po dlėſchim czaſu ſažo prėni trócz — ſwoju modlitwu t Bohu poſcžele: jeho hnadnemu ſchitej ſo wón puruczi, jeho wodzenie ſebi ſa pučž žimjenja wuproſy. Potom wón woľno ſacžiniwiſchi ſo hoľuje t mėrej ſo podacž. Tola hiſchcže juntrócz chze ſo wón na tym czerſtwnym powėtrje woľſchewicz, ſ nowa woľno wotewri a — žyle pſchecžimo ſwojemu waſchnju a runjež beſche ſymſta nóž — woľno nėhđže dľon wotewriene woſtaji.

(Wórsy po tym wuſnje.

W nožy te thachle, kotrež ſo hiſchcže njehodžachu twjerđže ſa-
cžinjecž, morjazy plun (dym) wot ſo dawachu a tón mľodženz bu

pohľuſcheny. Œčžew tcho beſche, ſo twjerde ſpanje na njeſo pſchindže a wón hacž do pſchipoľdnja ležėche, bjeſ teſo ſo by ſažo t ſebi pſchiſchoł. Œaſo wón ſažo wozuczi, wuhlada, taſ ſo jeho hoſpodaſ t nim prožuje, ſo by jeho t žimjenju ſbudžil. Œeho wumowſtačže na ranju a dživna wón, kotraž ſo pſcheſ durje pſchėdrewaſche, be teho ſameho hnuka, ſa nim pohladacž. Wón hnudom ſpóſna, ſo je wuhlomy dym t thachlow wuſchoł a t woľnej thwataſche. Kaſ derje, wono beſche dľon wotewriene ſtało. Hdy by to njebył, wón by bjeſ dwėla rubjenſtwo ſmjercze byl.

Tuto naſhonjenje jeho duſchu hacž nanajſľubicho pohnu. Kaſ ſpodžimnje beſche tón Knjeſ tola jeho wječžornu modlitwu wuſklyſchaf — tu prėnju modlitwu wot wjele lėt ſem. Œaſo beſche ſažo wuſtrowjeny, wón hnudom t jenemu pſchecžclej thwataſche, kotraž teſo Knjeſa lubowaſche, ſo by jemu wupowjedał, ſchto je tón Knjeſ nad nim cžinił a ſo by jeho proſyl, ſo t nim t horzej džaľnej modlitwe ſjednocžicž. Wot teſo cžaſa bu ſebi teſo nėſty, ſa kaſte powoľanje dyrbi ſo roſkudžicž. Œeho ſtarſcheyu pſchecže je nėtſo ſo tež jeho pſchecže cžinił.

—M—

Čžin ſchtož ſamóžeſch!

S Čžineſiſteje dr. Baumann pſched nėſchto cžaſom piſaſche: Njedawno bu tu wuſadny Čžineſa ſchcženy, kotraž ſo wot teſo cžaſa jako džecžo Bože njewurėčžomnje ſpožomny cžujeſche. Nėtſo chžyſche ſo wón radny temu wuľkemu ſmilnemu Wótzej w njebieſchach džaľowny wopolaſacž. Ale kaſ wón to móžeſche? Œa žaľoſtna thoroſcz beſche jemu porſty ſtónžowala, tola jemu ta myſł, temu Knjeſej džaľny wopor pſchinjeſcz, žaneſo mėra njewoſtaji. Duž wón pytny, ſo je tón pólt t priđkčžitanju w jich Božim domje thėtro ſerniny a thablaty a nėtſo ſebi wjedžėche maľy pienjeſ nalutowacž, ſo by ſebi ſa nje drjewa nakupił. Potom wón, doľež t porſtami nicžo džeržecž njemóžeſche, nóž ſe ſwojimi ſubami ſapſchimny a na tuto ſpróžniwe a wobcžžne waſchnje rjany pólt ſa bibliju wurėſa, kotraž nėtſo naſch Boži dom debi. — Wo nim drje budže junu na tamnym dnju tež rėfacž: „Wón je cžinił, ſchtož je móhł.“

—M—

Čžeho dla?

Pod hoľym njebjom žyganjo ležachu, w ſrjedžisnje jich lėhwa mľodny žygan, na ſmjercž thory. Mimoduzemu knjeſej buchu te wiſchelaſe blachowe twory na tuľ poſticžene. Wiſchi tym jeho wóczto na thoreho mľodženza padže. Wón bliže ſtupi a t pſchecžom, ſo by jeho troſchtował, ſo wón t njemu ſthilo džėche: „Taſ je Wóh tón ſwėt lubował, ſo wón ſwojeſo jenicžteho narodženeho ſyna dał je, ſo bychu wiſchitzy, kiž do njeſo wėrja, ſhubjeni njebyłi, ale wėczne žimjenje mėli.“ Tón thory ſo njehibny. Œeho woczi ſamkñjenej woſtaſchtej, ani najmjenſche ſnamjo džėľbracža njebe wiđžecž. Duž tamny pjecž krócz tutón rjany ſchpruch woſpjetowa. A hlaj, pſchi pjatym raľu džaľowna radoſcz teſo thoreho woblicžo pſchekraſni a wón džėche: „Čžeho dla ſo mi to njeje prjedy prajiľo?“ — W bliſſchey nožy je wón potom cžiſche a t mėrom wuſnył.

—M—

Jutry.

Njedžela	Rom. 6, 12—23.	Œjew. Jan. 14, 6—20.
Póndžela	Jan. 16, 16—22.	1 Pėtr. 2, 11—20.
Wutora	Rom. 7, 1—17.	Wſalm 100.
Œrjeda	Rom. 7, 18—25.	Wſalm 32.
Œhtwórt	Rom. 8, 1—17.	Wſalm 130.
Pjatl	Rom. 8, 18—27.	Wſalm 6.
Œsobota	Rom. 8, 28—39.	Wſalm 102.

„Pomhaj Wóh“ je wot nėtſa niz jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wiſchėch pſche-
dawaľnjach „Œerb. Nowin“ na wſach a
w Budyſchinje doſtačž. Na ſchtwórcž lėta
pľacži wón 40 np., jenotliwe cžifľa ſo po
4 np. pſchedawaju.